

Saken mot rådmann Haakon Karlsen henlagt av Riksadvokaten.

Intet straffeansvar grunnet undskyldelig rettsvillfarelse.

Siktelsen mot rådmann Haakon Karlsen i forbindelse med hans befattning med Fredrikstadbrukene under okkupasjonen, er nå behandlet av riksadvokaten som har henlagt saken. Som det vil erindres begjærte rådmann Karlsen selv siktelsen reist for å få sitt forhold prøvet av påtalemyndigheten. Vi gjengir her hva riksadvokaten anfører om saken:

Jeg finner det klart ved en samlet bedømmelse av forholdene

at det er grunn til kritikk over at Fredrikstadbrukene har villig innlot seg i en sådan forbindelse med tyskerne som ble skrevet i siktelsen, og at brukenes virksomhet endog ble omfattet for å imøtekomme tyskeres etterspørsel. Videre må en kritisere den tildels energiske aktivitet som siktede personlig har utfoldet for å skaffe brukene trelast i det øyemed. Jeg finner å burde karakterisere brukenes drift under okkupasjonen som en ervervsmessig virksomhet for fienden utført på en slik måte at forholdet må ansees for utilbørlig.

For siktede Haakon Karlsen vedkommende bedømmer jeg saken således:

Jeg anser det på det rene at hans virksomhet i fellesstyret for de tre Fredrikstadbruk ikke har bragt ham personlige fordeler. Når de omhandlede bruk gjennom hele okkupasjonstiden har skaffet tyskerne leveranser for 45,7 millioner kroner må jeg også i siktedes favør ta i betraktning at der heller ikke for brukene har vært tale om å høste krigsprofit i vanlig forstand. En vesentlig del av overskuddet er gått i statskassen, og har ikke øket statens gjeld i anledning av okkupasjonen.

Dog er naturligvis brukenes økonomiske stilling vesentlig forbedret derved at deres gjeld er nedbetalt. For siktede Karlsen vedkommende legger jeg også betydelig vekt på den omstendighet at han sommeren

1940 synes å ha fått Sosialdepartementets billigelse av den pågående produksjon og/eller omsetning til tyskerne, og at de av departementets embetsmenn som han i den forbindelse har konferert med ikke viles å ha tatt avstand fra virksomheten på noe senere tidspunkt under okkupasjonen. Det dreier seg om embetsmenn hvis nasjonale sinnelag det ikke har vært grunn til å dra i tvil. Rådmann Karlsen, som i disse forhold har varetatt såvel statens, som kommunens interesser, og som dessuten har hatt et betydelig ansvar for den arbeidsstokk som over at Fredrikstadbrukene har villet innlot seg i en sådan forbindelse med tyskerne som ble skrevet i siktelsen, og at brukenes virksomhet endog ble omfattet for å imøtekomme tyskeres etterspørsel. Videre må en kritisere den tildels energiske aktivitet som siktede personlig har utfoldet for å skaffe brukene trelast i det øyemed. Jeg finner å burde karakterisere brukenes drift under okkupasjonen som en ervervsmessig virksomhet for fienden utført på en slik måte at forholdet må ansees for utilbørlig.

Saken mot rådmann Haakon Karlsen henlegges derfor på grunn av bevisets stilling.

Ville svi av Kjesäter.

NS-spion blant flyktninger i Sverige.

For lagmannsretten i Oslo møter i går Oscar Pedersen, Knut Oscar Andersen og Olaf Arnulf Dahl. Den første reiste i juli 1943 med oppdrag fra Sipo til Stockholm for å spille rollen som flyktning, og prøve å avdekke den illegale kurerens virksomhet. Han vendte tilbake til Norge og ga Sipo utførlige rapporter om de norske flyktningsleirene og de ledende personene innenfor flyktningsadministrasjonen, utarbeidet skisse over mottakersentralen Kjesäter og la frem en detaljert plan for hvordan en kun-

ne svi av sentralen og tilintetgjøre viktige dokumenter.

Også nr. 2 har gjort slik spiontjeneste i Sverige. Han ble 4. november 1943 arrestert av Sipo for upålitelighet og satt på Møllergata 19, der han som ganggutt og «barbermester» oppnådde fangenes fortrolighet. De fortalte ham visse ting og ga ham brev til utsmugling. Svinepelsen ga Sipo beskjed om alt dette.

Den tredje tiltalte lot seg i mai 1944 verve i tysk tjeneste, og hjalp til med å bringe de av Sipo beslaglagte brev fra fanger til adressatene og søkte å få disse til å skrive svar — for at han kunne komme motstandsbevegelsen på sporet. En større organisasjon ble rullet opp som følge av dette, mange personer ble arrestert og 7 dømt til døden, men bare 2 av dem, Alf Berg og Englund, ble henrettet.

I Sarpsborg skal også behandles et par alvorlige landssviksaker denne uken, således mot Johan Kåre Simensen Bergmann som var tilstede sammen med grensepolitibetjent Haugland da denne ble skutt. Av de anholdte ble Knut Matnisen siden dødsdømt av særdomstol og skutt.